

Sammanträdesprotokoll kommunstyrelsens Folkhälsoråd och medborgardialog 2023-09-19

Plats och tid	Kommunhuset, 19 september 2023 klockan 13.00-16.25.	
Beslutande	Kjell Öjeryd (V) Magnus Norlund (M) Pia Sjöberg (S)	
Övriga deltagare	Marie Strinnholm, tf kommunchef/HR-chef Josephine Gabrielsson, Folkhälsosamordnare Sara Johansson, omsorgschef Therese Brännlund, samhällsbyggnadschef Bodil Granström, nämndsekreterare Mats Jonsson (S) åhörare Anna-Karin Waenerlund, folkhälsostateg Länsstyrelsen Västerbotten Jenny Bergqvist, enhetschef social hållbarhet, Länsstyrelsen Västerbotten Kristina Lindvall, hälsoutvecklare, Region Västerbotten Johannes Dock, hälsoutvecklare, Region Västerbotten	
Utses att justera	Magnus Norlund (M)	
Justeringens tid och plats	Protokollet justeras digitalt	
Sekreterare	Digital signatur Bodil Granström	Paragrafer 27-32
Ordförande	Digital signatur Kjell Öjeryd (V)	
Justeringsperson	Digital signatur Magnus Norlund (M)	

BEVIS/ANSLAG

Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ	Folkhälsoråd	
Sammanträdesdatum	2023-09-19	Paragraf 27-32
Datum för anslaget uppsättande	2023-	Anslaget tas ner efter 2023-

Datum
2023-09-19

Sida
2

Förvaringsplats för protokollet   Stödverksamheten

Underskrift   Bodil Granström

Hela protokollet expedieras till:
Samtliga ledamöter och ersättare i Folkhälsorådet,
Kommunstyrelsen, kommunala verksamhetschefer,
folkhälsosamordnare, verksamhetschef Sorsele sjukstuga,
ordförande folkhälsoberedningen Region Västerbotten.

Fhr § 27

Fastställande av ärendelistan

Folkhälsorådets beslut

Dagens ärendelista fastställs enligt följande;

- 1 Mötets öppnande
  - 2 Upprop
  - 3 Val av justerare
  - 4 Fastställande av ärendelista
  - 5 Kommunbesök från Region Västerbotten, folkhälsoenheten och Länsstyrelsen Västerbotten.
  - 6 Informationer:
    - Ordförande
    - Folkhälsosamordnare
    - Kommunchef
    - Samtliga verksamhetschefer
    - Sorsele sjukstuga
    - Politiker beredningar.
  - 7 Folkhälsorådets - delegation.
  - 8 Folkhälsorådet – organisation och budget.
  - 9 Kommunala pensionärs- och funktionshinderrådet (Kpfr) organisatorisk placering
-

Fhr § 28

Folkhälsodialog

Folkhälsodialog region Västerbotten och Länsstyrelsen Västerbotten informerade bland annat om;

Forum för Folkhälsa - En god folkhälsa är en grundpelare i ett samhälle som utvecklas. Därför har Länsstyrelsen Västerbotten och Region Västerbotten bildat Forum för folkhälsa i Västerbotten som ett utgör ett nav i länets folkhälsoarbete. Utgångspunkten för forums arbete är avsiktsförklaringen för god, jämlik och jämställd hälsa i Västerbotten. Syftet är att utveckla och fördjupa folkhälsoarbete för en god. Jämlik och jämställd hälsa i Västerbotten. Att utgöra en regional stödstruktur för länets folkhälsoarbete och att stärka det lokala och regionala arbetet med folkhälsointegrering.

Forum för folkhälsa i samarbete med Institutionen för epidemiologi och global hälsa, Umeå universitet har sedan hösten 2020 erbjudit utbildning i folkhälsovetenskap och praktiskt folkhälsoarbete, en introduktion med mål att öka kunskap om folkhälsovetenskap och folkhälsoarbete samt öva praktisk tillämpning inom den egna organisationen. Målgrupp är tjänstepersoner, politiker, inom civilsamhället, näringslivet eller fackliga organisationer i Västerbottens län.

Överenskommelsen – avsiktsförklaring för en god jämlik och jämställd hälsa i Västerbotten som är antagen av alla kommuner i länet, regionen och länsstyrelsen.

Den har tre prioriterade områden: En jämlik och jämställd hälsa, Psykisk hälsa och Hälsosamma levnadsvanor.

Folkhälsan i Sverige är god, sett till traditionella mått som spädbarnsdödlighet, mödradödlighet och medellivslängd, men vid närmare titt på hälsovariabler så ser man att hälsan är ojämnt fördelad. Det innebär att det finns systematiska skillnader i hälsa mellan olika samhällsgrupper. Skillnaderna är möjliga att åtgärda, Ojämlighet skapas av systematiskt olika livsvillkor och levnadsförhållanden, som i sin tur kan påverka levnadsvanor och hälsoutfall.

Folkhälsa är ett uttryck för befolkningens hälsotillstånd

God folkhälsa är ett mål för samhället (till skillnad från hälsa som är en resurs för individen)

Grundläggande principer för en god folkhälsa är hög nivå av genomsnittlig hälsa hos befolkningen och jämn fördelningen av hälsa i befolkningen

Hälsan bestämningsfaktorer.

Socialt sammanhang inkluderar socialt stöd, barns vuxenkontakter, socialt nätverk men även tillit till andra människor och socialt deltagande.

Fhr § 28 forts.

Levnadsvanor utgörs av vanor som har stor betydelse för vår hälsa - hur vi äter, dricker och rör på oss spelar roll för hur vi mår både fysiskt och psykiskt.

Livsvillkor är förhållanden som omger en individ i närmiljön och samhället - såsom uppväxtförhållanden, tillgången till hälso- och sjukvård, bostads- och arbetsförhållanden.

Samhällsstrukturen inkluderar bland annat samhällets normer och värderingar, dess politik, ekonomiska förutsättningar och lagstiftning, men även miljömässiga omständigheter.

Folkhälsoarbete är ett målinriktat och organiserat arbete för att främja hälsa och förebygga sjukdom, som kan bedrivas på många olika arenor. Syftet är att minska ojämlikhet i hälsa.

Förebyggande arbetet indelas i tre nivåer:

Universell prevention definieras som en intervention som inte tar hänsyn till skillnader mellan hög- och lågriskgrupper.

- En väljer inte ut någon enskild individ eller grupp utan interventionen syftar till att främja alla individer oavsett graden av risk.
- Merparten av insatserna riktas mot att främja en positiv utveckling och öka individens skydd mot svårigheter, istället för att fokusera på risk.

Selektiv prevention fokuserar på undergrupper i en population som exponeras för en eller flera riskfaktorer.

- Den identifierar inte individen utan det är gruppen som anses vara i riskzonen.
- Den genomför stödjande insatser, som syftar till att förhindra en negativ utveckling, riktade mot grupper som riskerar att utveckla problem.
- Preventionsprogram av denna typ syftar till förändringar i risk- och skyddsfaktorer samt i problembeteende.

Indikerad prevention identifierar individer i riskzonen.

- En fokuserar på de individer som har identifierats med allvarliga problem.
- När målet är prevention av problembeteenden, har individer som ingår i indikerade program ofta redan kontakt med socialtjänsten eller rättsväsendet.

Folkhälsopolitiskt ramverk, antogs av riksdagen 2018. Den är inte bindande som en lag men finns integrerad i många andra lagar och förordningar.

Det övergripande nationella målet för folkhälsopolitiken är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.

Målet är tidsatt till en generation och har ett tydligt fokus kring förutsättningar.

Fhr § 28 forts.

Målet tydliggör samhällets ansvar som förutsätter ett gemensamt och tvärssektoriellt arbete. Målen gäller för alla aktörer i Sverige, statliga, regionala och kommunala.

En viktig del av målet om en god och jämlik hälsa i hela befolkningen är att prioritera grupper i särskilt utsatta situationer.

Områdena berör exempelvis funktionshinder, jämställdhet, hbtq-frågor, barns rättigheter och miljö och klimat.

På Folkhälsomyndighetens hemsida hittar man faktablad om samtliga målområden.

Folkhälsosamordnaren informerar bland annat om;

Folkhälsorådet har en antagen arbetsordning som är kopplat till kommunstyrelsens reglemente om att arbeta för en trygg säker kommun med en god folkhälsa och en god livsmiljö. Ansvar som folkhälsorådet har sin utgångspunkt i avsiktsförklaringen om en god jämlik och jämställd hälsa i Västerbotten samt samordning av brottsförebyggande och trygghetskapande arbete. Tanken är att det ska bli en del av kvalitetsarbetet både internt i verksamheterna men även externt med andra samverkansparter.

Kommunens satsningar under de senaste åren där det arbetats med tvärssektoriellt med hela organisationen på olika sätt är: våldsprevention, suicidprevention och brottsförebyggande arbete. Dessa områden finns kopplingar till de prioriterade områdena i avsiktsförklaringen.

Våldsprevention en kommun fri från våld fattat har beslutats att processen ska pågå i 10 år för att hitta strukturer att arbeta våldpreventivt fullt ut. I denna process har det genomförts olika projekt:

- Våld som arbetsgivarfråga. Kompetensutveckling för samtliga chefer genom konceptet "Jag skulle då gå vid första slaget". Att stärka personal och chefer att finna mod att ställa frågan om våld. I medarbetarsamtalen finns frågan om våld.
- Inom utbildningsverksamheten genomförs metoden Agera tillsammans. Det är ett utbildningsmaterial för elever i mellanstadiet och en konkretisering av skolans systematiska arbete för att förebygga kränkande behandling och trakasserier.
- Genom FOU socialtjänst finns idag ett nätverk i Region 8 (R8) där äldreomsorg och LSS arbetar med våldsprevention.
- Utbildning HBTQI för chefer är genomförd.
- Suicidprevention, professions utbildning, MHFA (Mental Health First Aid). Utbildat medarbetare, chefer och personal från Sorsele sjukstuga, totalt 219 personer.

Fhr § 28 forts.

- AOSP (Akut omhändertagande av suicidnära personer) utbildning för blåljuspersonal på gång.
  - Skellefteåregionen – Förebyggande insatser, avseende ex psykisk ohälsa bland unga.
  - Aktuellt just nu: Psykevecka under vecka 45, En vecka fri från våld under vecka 47, Föräldraskapsstöd, Heltidsresan, projekt Motverka ensamhet bland äldre och Hälsosamtal för 75 åringar, riktas till de som inte har hemtjänstinsatser samt Nära vård, ett studiebesök är inplanerat till Norge. Nordiska ministerrådet vill särskilt stimulera utveckling i glesbygd och ger därför stöd till sådana initiativ genom iHAC (Integrated healthcare and care through distans spanning solutions). Stödet ges i form av medel för att genomföra workshops och studiebesök. Detta ligger helt i linje med det arbete som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) önskar genomföra och därför kombineras dessa initiativ till ett och samma.
-

Fhr § 29

Informationer

Folkhälsorådets beslut

Informationen noteras.

Ordförande informerar bland annat om;

- Rekrytering av kommunchef och rekryteringsprocessen pågår.
Kravspecifikation kommer att besluta om på allmänna utskottet torsdag den 21 september 2023.

Tillförordnad kommunchef/HR-chef informerar bland annat om;

- Arenabygget – första spadtaget sker i veckan. Avstämningsmöten sker regelbundet. Kommunikatören förbereder information till allmänheten om det pågående bygget.
- Folkhälsorådet beslutat under början av året att vi för detta år ska lägga fokus på Psykeveckan v.45 och En vecka fri från våld v.47. Förberedelser ute i förvaltningen pågår för fullt.
- Under början av oktober månad kommer personalenheten att administrera ut med den årliga medarbetarenkäten (HME).

Verksamhetschef omsorg informerar bland annat om;

- Vi har fått ett statsbidrag ”Hälsosamtal”, material är framtaget av Josephine vi planerar att erbjuda hälsosamtal till exempelvis 75- åringar som inte har några hemtjänstinsatser, ett förebyggande arbete.
- Bestämmelser om 11 timmars dygnsvila från och med 1/10, som inneburit ett stort arbete med nya scheman
- Färdplan Nära vård – antagen av kommunfullmäktige 2023-06-26, § 96.
Samverkan pågår lokalt med Sorsele sjukstugan finns mer att göra tillsammans. Se över de avtal som finns idag. Vill samarbeta mer ej tvärtom. Involverat folkhälsosamordnaren i projektet Nära vård som är en folkhälsofråga inte en äldreomsorgsfråga som det tenderar att bli.

Verksamhetschef samhällsbyggnad informerar bland annat om;

- Ombyggnation på brandstationen, har inte ännu fått något byggstartsdatum.
- AOSP planeringsstadium tillsammans med Arjeplog, Arvidsjaur och Åsele
Utbildning för blåljuspersonal i akut omhändertagande av självmordsnära person (AOSP) är på gång.

Verksamhetschef utveckling lämnar skriftlig information;

- Verksamheten inom Kultur och Fritid håller på att starta upp för hösten med Fritidsgård, Bio, Kulturskola och aktiviteter på Biblioteket.

Fhr § 29 forts.

- Tiderna på gymnastiksalen är eftertraktade men med god dialog med föreningarna så fungerar fördelning av halltiderna bra. Det är positivt med många träningsgrupper och hög aktivitet hos föreningarna. Arenan är efterlängtd!
- Ett medborgarförslag om utflyktsmål är besvarat och genomfört, sju stycken grillplatser är utplacerade runt om i kommunen. Detta görs i samverkan med föreningslivet.
- Biblioteket och samisk samordnare är delaktig i projektansökan för att motverka ensamhet bland äldre.
- Biblioteket och Jullamajja-projektet jobbar fortsatt med att stärka den samiska kulturen och identiteten. Ansökan om verksamhetsbidrag från Region Västerbotten får mest troligt nej men projektmedel från Region Västerbotten kommer att sökas i stället. Medel för ny Jullamajjabuss har beviljats av Kulturrådet.
- Biblioteket har inlett ett samarbete med Samernas bibliotek i syfte att lyfta att se över ett nytt katalogiseringssystem för att lyfta fram den samiska litteraturen.
- Magasinet ”Vårt Sorsele” har blivit nominerad till Publishingpriset 2023.
- Lärcentrum har färdigställt studieplatserna i noderna som nu är möjliga att boka digitalt via kommunens hemsida. Två större utbildningsuppdrag i samverkan med kommunal verksamhet och näringslivet har skapats, Heta arbeten och Livsmedelssäkerhet.
- Leader Lappland 2030 har startat upp, det är en ny programperiod där Henrik Sjöström sitter med i Lag-gruppen som representant för Sorsele kommun. Gruppen tar beslut på inkomna projekt där många har fokus på ökad hälsa.
- Projektansökningar för att öka inflyttning med Region 10 och minska utflyttning genom stärkta sociala mötesplatser är på gång och vi hoppas på positivt besked innan årsskiftet.

Verksamhetschef tekniska lämnar skriftlig information;

- *Dialog* - Deltar i det arbete som Sorsele utveckling initierat – ”Sorsele kommun flyttar in” – vilket innebär att teknisk chef åker ut till Blattnicksele och Gargnäs vid tre tillfällen vardera under hösten 2023. Teknisk chef tar med sig GVA-chef och kundtjänst vid ett tillfälle, fastighetschef vid ett tillfälle och chef för måltidsverksamheten vid ett tillfälle. Vid dessa tillfällen ges möjlighet att ställa frågor eller komma med synpunkter till verksamheterna. Detta för att få lyssna in perspektiv från invånare och ge möjlighet att få träffas för samtal i noderna.
- *Läkemedelsrening i avloppsvatten* - Har slutredovisat projekt om läkemedelsrening där tekniska verksamheten har sökt och beviljats medel från Naturvårdsverket för att medverka i ett storskaligt projekt med syfte att rena avloppsvatten från läkemedelsrester. Projektet var kopplat till

Fhr § 29 forts.

kommunens största reningsverk i Sorsele som renar hela tätortens avloppsvatten. Projektet har uppvisat mycket goda resultat vad gäller rening av läkemedelsrester och tekniska verksamheten har beslutat att läkemedelsreningen ska permanentas och fortsättningsvis ingå i den ordinarie reningsprocessen av avloppsvatten och att anläggningen för rening av specifikt läkemedelsrester ska på sikt fullt ut integreras i reningsverket.

- *Uppdrag ljuspunkter i kommunen* - Har slutredovisat det arbete som bedrivits utifrån handlingsplan för gatubelysning vilket har inneburit att Sorsele kommun har reducerat antalet ljuspunkter i kommunen. Tekniska verksamheten har fått ett uppdrag att lämna förslag på ny handlingsplan och regler som har i syfte att komplettera vägbelysning på dom bebyggelseområden som i dag saknar vägbelysning samt att ta fram förslag på handlingsplan och regler för nuvarande anläggningar och hålla anläggningarna à jour beroende på in- och utflyttning av permanentboende och när vägbelysning ska anses behöva anläggas.
- *Trafikverket och ökad tillgänglighet* – Sorsele kommun har skickat in underlag – två nya behovsbeskrivningar – till Trafikverket i syfte att visa vikten av att etablera cykelväg från den tilltänkta cirkulationsplatsen mot Svergovallen, samt att avisera trafikanter i tid om skarp kurva efter kyrkbron, innan församlingsgården.
- *Arbetet med lättillgängliga insamlingsplatser rullar på* – I dagsläget har 4 insamlingsmoduler kommit på plats och arbetet fortsätter. Totalt 16 moduler ska på plats innan årsskiftet.

Fhr § 30

Dnr 2022/521-003

Folkhälsorådet - delegation

Folkhälsorådets beslut

Uppdra till kansliet och folkhälsosamordnaren att upprättar förslag till vilka ärenden som rådet kan fatta beslut enligt delegering.

Ärendebeskrivning

Ordförande lyfter frågan om vilka ärenden folkhälsorådet kan besluta i.

Beslutet sänds till:
Folkhälsosamordnaren
Kanslienheten

Fhr § 31

Folkhälsorådet – organisatorisk och budget

Folkhälsorådets beslut

Tillförordnad kommunchef får i uppdrag att utreda organisatorisk placering av folkhälsosamordnare samt folkhälsorådets budget.

Ärendebeskrivning

Ordförande lyfter frågan om organisatorisk placering av folkhälsosamordnare samt folkhälsorådets budget.

Beslutet sänds till:
Tillförordnad kommunchef.

Fhr § 32

Kommunala pensionärs- och funktionshinderrådet (Kpfr) organisatorisk placering

Folkhälsorådets beslut

Ärendet utgår.

Ärendebeskrivning

Kommunala pensionärs- och funktionshinderrådet (Kpfr) är ett referensorgan och förfogar inte över en egen budget utan budgetavseende är rådet knutet till kommunstyrelsens social- och utbildningsutskott.

Ordförande lyfter frågan om kommunala pensionärs- och funktionshinderrådets (Kpfr) organisatorisk placering.

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat med Addo Sign säkra digitala signatur. Undertecknarens identitet registreras fysiskt i det elektroniska PDF-dokumentet och visas nedan.

Undertecknare

 BODIL GRANSTRÖM Sekreterare tRTeCFqo4M6vptrGhmj9rA 2023-10-10 13:18:07Z	 KJELL ÖJERYD Ordförande nOY6izcvdHGimjYSWQlq8A 2023-10-10 13:39:50Z
 Johan Magnus Oskar Norlund Justerare dQhACXejkFuniby4L/H61w 2023-10-12 08:32:05Z	

Dokument i försändelsen

Fhr 230919 § 27-32.pdf

Detta dokument

Dokumentet signeras digitalt med den säkra signeringstjänsten Addo Sign. Signaturbeviset i dokumentet säkras och valideras med det matematiska hashvärdet för originaldokumentet.

Dokumentet är låst för ändringar och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. Alla kryptografiska signeringsbevis är inbäddade i PDF-dokumentet ifall de ska användas för validering i framtiden.

Hur man verifierar dokumentets äkthet

Dokumentet är skyddat med ett Adobe CDS-certifikat. När dokumentet öppnas i Adobe Reader ser det ut att vara signerat genom Addo Sign signeringstjänst.